

مدرس: حمید مسعودی	نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۱-۰۲	مقطع: کارشناسی	نوع درس: اجباری-نظری
تعداد واحد: ۲	روز برگزاری: شنبه‌ها	ساعت برگزاری: ۸-۱۰	پیشنیاز: مبانی جمعیت‌شناسی

اهداف یادگیری: هدف این درس شناخت و تحلیل مسائل و سیاست‌های جمعیتی با تاکید بر ایران است. در این راستا، ابتدا به ارائه تعاریف و رویکردهای مختلف تحلیل مسائل جمعیتی پرداخته، سپس مسائل و چالش‌های جمعیتی کشور بحث و بررسی می‌شود، در نهایت سیاست‌ها و برنامه‌های جمعیتی برای پاسخ و تعدیل مسائل جمعیتی معرفی خواهد شد. از دانشجویان انتظار می‌رود که در این درس با مسائل و چالش‌های جمعیتی ایران و تحلیل آنها و همچنین سیاست‌ها و برنامه‌های جمعیتی آشنا شوند.

روش/تکنیک تدریس: ارائه پاورپوینت، سخنرانی کلاسی؛ تحلیل داده‌ها و مسائل جمعیتی، تکالیف دانشجویی

نوع ارزشیابی	تکالیف هفتگی	امتحان میان ترم	امتحان پایان ترم
نمره	۳	۵	۱۲

ردیف	تاریخ	سرفصل
۱	۱۴۰۱/۱۲/۰۶	مقدمه و شرح کلیات درس
۲	۱۴۰۱/۱۲/۱۳	مروری بر مبانی جمعیت‌شناسی و شاخص‌های کلیدی آن
۳	۱۴۰۱/۱۲/۲۰	چگونه یک تحلیل‌گر جمعیت‌شناختی شویم؟ چه چیزهایی بدانیم؟
۴	۱۴۰۲/۰۱/۱۹	نظریه‌های راهنمای تحلیل مسائل جمعیتی
۵	۱۴۰۲/۰۱/۲۶	سنجه‌های آماری تحلیل جمعیت‌شناختی
۶	۱۴۰۲/۰۲/۰۲	سایر عناصر کلیدی در تحلیل جمعیت‌شناختی
۷	۱۴۰۲/۰۲/۰۹	تحلیل روند تحولات و آینده جمعیتی ایران
۸	۱۴۰۲/۰۲/۱۶	تحلیل و تبیین وضعیت جمعیت‌شناختی باروری و مولید
۹	۱۴۰۲/۰۲/۲۳	تحلیل و تبیین وضعیت جمعیت‌شناختی مرگ و میر (هرم و جدول عمر)
۱۰	۱۴۰۲/۰۲/۳۰	تحلیل و تبیین وضعیت جمعیت‌شناختی ازدواج و طلاق
۱۱	۱۴۰۲/۰۳/۰۶	تحلیل و تبیین وضعیت جمعیت‌شناختی مهاجرت و تحرک
۱۲	۱۴۰۲/۰۳/۱۳	تحلیل و تبیین وضعیت جمعیت‌شناختی سالخوردگی، مجرد قطعی

سایر موضوعات: مروری بر سیاست‌های جمعیتی ایران و جهان و بررسی قوانین و برنامه‌های جدید جمعیتی در ایران

تکالیف دانشجویی: هر مسئله جمعیتی در کلاس مورد بحث قرار گرفته و دانشجویان باید مشارکت فعال داشته باشند.

فهرست منابع کلیدی:

۱. آرمند، محمدعلی و همکاران (۱۳۹۸). اصطلاحات تخصصی جمعیت‌شناسی، تهران: نشر صالحیان.
۲. حسینی، حاتم؛ آرام، یوسف (۱۳۹۲). روش‌های جمعیت‌شناختی: تمرین‌هایی در جمعیت‌شناسی تحلیلی و کاربردی، همدان: دانشگاه بوعلی سینا.
۳. زنجانی، حبیب‌الله (۱۳۹۷). تحلیل جمعیت‌شناختی، تهران: انتشارات سمت.
۴. شیخی، محمدتقی (۱۳۹۳). تحلیل و کاربرد جمعیت‌شناسی، تهران: اشراقی.
۵. سزایی، حسن (۱۳۹۴). روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت (با تاکید بر باروری و مرگ و میر)، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۶. لوکاس، دیوید و پاول میر (۱۳۸۱). درآمدی بر مطالعات جمعیتی، ترجمه حسین محمودیان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۷. ماین، جی (۱۳۹۵). جمعیت‌شناسی علم میان رشته‌ای، مترجم محمد سیدمیرزایی، تهران: نشر بشری.
۸. مقدس، علی اصغر (۱۳۹۹). نظریه جمعیت‌شناسی، تهران: نشر فرهنگ زبرجد.
۹. موسوی، میرنجم؛ باقری کشکولی، علی (۱۳۹۵). روش‌های تحلیل جمعیت در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای. تهران: نشر آراد کتاب.
۱۰. یوسف، فرحت و همکاران (۱۳۹۶)، روش‌های تحلیل جمعیت‌شناختی، مترجم حاتم حسینی و میلاد بگی، همدان: دانشگاه بوعلی سینا.